

Zienswijze Corre Energy Netcodes/Consultatie ATR85

Zaaknummer ACM/23/187219

Inleiding

Corre Energy stelt de mogelijkheid op prijs om een zienswijze te geven op het inhoudelijke voorstel en het ontwerpbesluit van de ACM. De nadruk van deze zienswijze ligt op het creëren van een gelijk speelveld, het harmoniseren van de nettarieven in Europees verband en het meewegen van de baten van energieopslag.

Corre Energy is blij dat er met het voorstel voor tijdsduur- en tijdsblok-gebonden transportrechten een stap wordt gezet om te komen tot een beter tarief voor energieopslag. De huidige hoge jaar-op-jaar stijgingen van de nettarieven leiden immers tot steeds grotere problemen voor veel netgebruikers. Daarbij bestaat een reëel risico dat technieken die nodig zijn om flexibiliteit te bieden, congestieproblematiek te verlichten en leveringszekerheid te borgen, zoals energieopslag en -conversie, niet van de grond komen doordat de hoge nettarieven een positieve businesscase onmogelijk maken. De verwachting is immers dat de kosten van de nettarieven in de komende jaren fors verder zullen toenemen. Bovendien bestaat op dit moment een ongelijk speelveld met andere landen binnen de Europese Unie, met name tussen ons omliggende landen, zoals België en Duitsland, waar een substantieel hogere korting op of zelfs vrijstelling van transporttarieven geldt voor deze technieken.

Een ongelijk speelveld kan er toe leiden dat investeringen in energieopslag in het buitenland worden gedaan en de realisatie van projecten in Nederland achterblijft. Zoals Kamerlid [REDACTED] onlangs in de Tweede Kamer stelde: bedrijven voor elektrolyse kijken uit naar Antwerpen en bedrijven die investeren in batterijopslag kijken uit naar Duitsland. Voor Corre Energy bemoeilijken de stijgende nettarieven haar investeringen in Nederland in hoge en toenemende mate, voor zowel batterijopslag als persluchtopslag.

Wij benadrukken dan ook het grote belang om de nettarievenmethodiek in Europees verband verder te harmoniseren om eerlijke concurrentie te waarborgen. Het is van cruciaal belang dat tariefstructuren geen onnodige belemmeringen vormen voor innovatie en de ontwikkeling van een duurzaam energiesysteem, waarin energieopslag in elektriciteit en moleculen (en warmte), een sleutelrol speelt.

Huidige ontwikkeling van stijgende nettarieven

De afgelopen jaren zijn de nettarieven in Nederland fors gestegen:

- De TenneT-tarieven (voor het gebruik van het hoogspanningsnet) voor 2023 stegen ten opzichte van 2022 tussen de 50 procent en 80 procent;
- In 2024 zijn de TenneT-tarieven tussen de 80 procent en 90 procent gestegen ten opzichte van 2023;
- Cumulatief is dit een stijging tussen 270 procent tot 340 procent over de afgelopen 2 jaar;
- Voor de komende jaren wordt een verdere stijging van de tarieven verwacht

Indien de huidige nettarieven worden omgerekend naar een prijs per MWh komt dit in 2024 neer op een prijs van €20,00 à €25,00 per MWh bij een gemiddelde prijs van elektriciteit van ongeveer €70,00 à €75,00 per MWh in januari/februari 2024. Hiermee vormen de nettarieven een steeds signifikanter (onevenredig) onderdeel van de totale kosten om elektriciteit op te slaan en elektrisch te produceren, terwijl er nagenoeg geen invloed op de hoogte van deze kosten kan worden uitgeoefend door aanpassingen in het productieproces of door flexibel te produceren. Er bestaat wat dit betreft dringend behoefte aan een voorspelbaar lange termijn tarief, zodat investeerders weten waar zij aan toe zijn.

Kostenreflectiviteit

De ACM stelt dat nettarieven volgens Europese regelgeving kostenreflectief moeten zijn. Daarmee dienen zij aanvullende netinvesteringen te dekken die worden veroorzaakt door transport van elektriciteit door een aangeslotene. Uit het huidige voorstel voor een tijdsduur-gebonden transportrecht (TDTR) blijkt echter niet expliciet hoe deze kostenreflectiviteit wordt bepaald voor energieopslag, waardoor de onderbouwing van de beperking van 15 procent van de tijd voor ons onduidelijk blijft.

Daarnaast worden de baten voor netbeheer door flexibele aangeslotenen, zoals energieopslag, op dit moment niet meegenomen in het tarievenvoorstel, terwijl deze baten (voordelen) wel degelijk worden geleverd door de aanbieders van flexibiliteit. Deze baten kunnen onder meer materialiseren door het voorkomen van diepe netinvesteringen of het verlichten van de inkoopkosten voor onbalans; anders gezegd, de netbeheerder hoeft minder te investeren als er meer flexibiliteit is ingebouwd. Corre Energy roept daarom op om deze 'batenreflectiviteit' beter mee te nemen in de tarieven voor energieopslag- en conversie (zie hieronder bij 1.). Het zou dan ook goed zijn als de ACM een reflectie geeft op de systeembaten van flexibele assets en de bijpassende hoogte van de korting en/of beperking. (zie ook Motie Erkens 29 023, nr. 479 van februari 2024). Corre Energy vindt het belangrijk dat de ACM in haar reactie reflecteert

op verschillende vormen van flexibiliteit die op dit moment worden ontwikkeld door de markt.

Standpunten Corre Energy m.b.t. herziening van de nettarieven

1. Beloon energieopslag, die bijdraagt aan netstabiliteit, het vermijden of reduceren van netcongestie en het vermijden van kosten/investeringen.

Energieopslag kan de kosten van de uitbreiding van de netten en de kosten van de aanleg van bijvoorbeeld offshore windparken positief beïnvloeden. Wanneer energie voor korte, middellange en/of lange termijn wordt opgeslagen, zou dit via de tarieven moeten worden beloond. Door voldoende opslag te waarborgen, wordt immers netcongestie vermeden en zijn minder netverzwaringen nodig, evenals minder investeringen in offshore windparken. Het is hierbij wel essentieel dat het effect ervan op het net in ogenschouw wordt genomen. Enkel het feitelijk effect op het net moet leidend zijn voor het verkrijgen van een korting.

2. Zorg voor duidelijke en (langdurig) voorspelbare nettarieven, dit is essentieel voor een goede concurrentiepositie van de industrie (energieopslag); en zorg dat de baten van energieopslag voldoende worden meegewogen in de systematiek van de nettarieven.

De nettarieven maken een significant onderdeel uit van de operationele kosten en daarmee de business case van investeringen. Helderheid over de (ontwikkeling) van nettarieven, en de betaalbaarheid, op de langere termijn, is noodzakelijk om weloverwogen investeringsbeslissingen te kunnen nemen. Het is de vraag hoe we zorgen dat investeerders voor de komende tien jaar redelijke zekerheid hebben over hun netkosten. Een beperking van de stijging van de nettarieven draagt bij aan de noodzakelijke voorspelbaarheid en dus aan weloverwogen investeringsbeslissingen.

3. Zorg dat de Nederlandse nettarieven bijdragen aan een gelijk speelveld in Europa.

Voor bedrijven die actief zijn op de Europese markt is het belangrijk dat de nettarieven in Nederland niet tot een competitief nadeel leiden. Het is goed dat er wordt onderzocht hoe de Nederlandse nettarieven zich verhouden tot die in andere Europese landen. De ons omliggende landen lijken de tarieven in te zetten om investeringen in flexibiliteit aan te trekken. Indien Nederland het belangrijk vindt om dit soort projecten ook hier van de grond te krijgen, dan kan het twee dingen doen: omliggende landen overtuigen daarmee op te houden óf nadenken over prikkels om partijen toch hier te houden.